

KS
Postboks 1378 Vika
0114 OSLO

Deres ref

Vår ref
25/2100-

Dato
4. november 2025

Svar på spørsmål om søknadsordning for private barnehager med høye pensjonsutgifter

Kunnskapsdepartementet viser til vedlagte brev fra Utdanningsdirektoratet 28. mars 2025, hvor direktoratet viser til at de 20. januar 2025 mottok en henvendelse fra KS, hvor én problemstilling som ble løftet var om en privat barnehage oppfyller vilkåret om «pensjonsavtale inngått før 1. januar 2019» dersom den har flere ulike pensjonsavtaler, og noen er inngått før 1. januar og andre etter. Direktoratet har bedt Kunnskapsdepartementet besvare denne problemstillingen. Vi beklager at det har tatt noe tid å besvare brevet.

Etter forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager § 4 skal kommuner gi et påslag for pensjonsutgifter til de private barnehagene. I forskriften § 4a er det gitt en søknadsordning for private barnehager med høye pensjonsutgifter. Forskriften § 4a første ledd første punktum lyder:

Har den private ordinære barnehagen pensjonsavtale inngått før 1. januar 2019 og høyere pensjonsutgifter enn det som blir dekket gjennom pensjonspåslaget, har den private ordinære barnehagen etter søknad til kommunen krav på å få dekket sine pensjonsutgifter

Kommunens plikt til å dekke barnehagens pensjonsutgifter er oppad begrenset til kommunens pensjonsutgift per heltidsstilling i egne tilsvarende barnehager, jf. § 4a første ledd siste punktum.

For å ha rett på å få dekket pensjonsutgiftene etter bestemmelsen, må barnehagen oppfylle to vilkår. For det første må barnehagen ha en pensjonsavtale som er inngått før 1. januar 2019. For det andre må den private barnehagen ha høyere utgifter enn det den får dekket gjennom hovedregelen om pensjonspåslaget i § 4.

Når det gjelder det første vilkåret, tilsier en naturlig språklig forståelse av ordlyden at det er tilstrekkelig at barnehagen har én pensjonsavtale som er inngått før skjæringstidspunktet for at den skal være omfattet av regelen. Forskriften tar ikke eksplisitt stilling til den situasjon at en barnehage har mer enn én pensjonsavtale, men også i et slikt tilfelle synes det å være tilstrekkelig at en av avtalene er inngått før skjæringstidspunktet.

Når det andre vilkåret vurderes, skal barnehagens pensjonsutgifter sammenlignes med det barnehagen får i pensjonspåslag etter § 4. For å gjøre en slik sammenligning må man i utgangspunktet se på barnehagens samlede pensjonsutgifter. Dette henger sammen med at barnehagen får et samlet pensjonstilskudd, og ikke et differensiert tilskudd for enkeltansatte. Dersom en barnehage har flere pensjonsavtaler, og én er inngått før skjæringstidspunktet og en annen etter, må det andre vilkåret likevel tolkes i lys av dette, slik at det ikke er barnehagens samlede pensjonsutgifter som ligger til grunn for vurderingen, men pensjonsutgiftene som knytter seg til den avtalen som oppfyller vilkåret om å være inngått før 1. januar 2019. Noe annet ville innebære at skjæringstidspunktet ikke ville fungert i tråd med formålet i slike saker.

Departementet mener på denne bakgrunn at en privat barnehage oppfyller vilkåret om «pensjonsavtale inngått før 1. januar 2019» dersom den har flere ulike pensjonsavtaler, og noen er inngått før 1. januar og andre etter, men at regelen må tolkes slik at det kun er pensjonsutgiftene som knytter seg til den aktuelle avtalen som skal vurderes etter det andre vilkåret.

Med hilsen

Trude Wessel Eide (e.f.)
avdelingsdirektør

Karoline Hauglid
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Private Barnehagers Landsforbund
Utdanningsdirektoratet